

Fylkesmannen
i Oslo og Akershus

Olav Haugen Moen

Miljøvernavdelingen

Tordenskiolds gate 12
Postboks 8111 Dep, 0032 OSLO
Telefon 22 00 35 00
fmoapostmottak@fylkesmannen.no
www.fmoa.no
Organisasjonsnummer NO 974 761 319

Deres ref.:
Deres dato:
Vår ref.: 2015/8543-6 FM-M
Saksbehandler: Madeleine Zengler
Jakobsen
Direktetelefon: 22003707

Dato: 13.10.2015

Plikt til å hindre ytterligere forringelse av dragehode på eiendommen

Vi viser til forhåndsvarsel om pålegg etter naturmangfoldloven (nml) § 69, for å hindre ytterligere forringelse av dragehodeforekomst på gbnr. 41/166, som ble sendt grunneier Olav Haugen Moen den 18.09.2015, og merknader mottatt hos Fylkesmannen den 25. september 2015.

Anvendelse av naturmangfoldloven § 69

De to aktuelle dragehodeforekomstene på eiendommen ble sist kartlagt i 2012. På bakgrunn av befarings foretatt av BioFokus og Fylkesmannen i høst, er det grunn til å tro at den ene forekomsten av dragehode er berørt av tiltaket på eiendommen. BioFokus sier at det er høyst sannsynlig at den østligste forekomsten er berørt av gravearbeidet. BioFokus har ikke vært og sett på forekomsten siden registreringen i 2012, men skriver i en e-post til miljøvernavdelingen at det er lite sannsynlig at den forsvinner på så kort tid. Videre skriver de at gjengroing ikke skjer så raskt. Fylkesmannen har vurdert at stans eller retting, jf nml § 69 første ledd ikke er aktuelt, men at det er grunnlag for å følge opp saken etter nml § 69 annet ledd. Fylkesmannen er ansvarlig myndighet for den prioriterte arten dragehode og har en plikt til å veilede kommuner, grunneiere og tiltakshavere i aktuelle saker.

For den gjenværende delen av forekomsten som er berørt av tiltaket foreligger det en plikt til å hindre ytterligere forringelse, jf nml § 69 annet ledd. Handleplikten følger også med den begrensning som gis i nml § 69 tredje ledd. Fylkesmannen mener imidlertid at tiltakene som anbefales for å hindre ytterligere forringelse ikke er særlig urimelig.

Når det gjelder den andre forekomsten av dragehode på eiendommen følger det av forskrift om dragehode som prioritert art at enhver form for uttak, skade eller ødeleggelse av dragehode er forbudt, jf § 3. Når det gjelder generell skjøtsel av dragehode følger det av § 4 at Fylkesmannen eller den Fylkesmannen har inngått avtale med, fortrinnsvis grunneier, kan utføre skjøtselstiltak. Noen slik avtale foreligger ikke på nåværende tidspunkt, men Fylkesmannen imøteser en videre dialog med grunneier om dette.

Veiledning til utføring av tiltak

Følgende tiltak bør gjennomføres for å hindre ytterligere forringelse, samt unngå ødeleggelse, av dragehode på eiendommen:

- Ved gjennomføringen av det som gjenstår av byggeprosessen, skal dragehode ikke ødelegges eller skades. Som ødeleggelse regnes utbygging, graving, masseuttak, utfylling og lagring av masser, dyrking, gjødsling og andre handlinger dersom de er egnet til å skade, forandre, tildekke eller på annen måte forringe individer av arten, jf forskrift om dragehode som prioritert art § 3. Vegetasjonen må ikke skades. Områder hvor det tidligere er påvist dragehode skal være markert med merkebånd i felt av BioFokus, som kartla dragehode her i 2009 og 2012. Et område med dragehode vest for stien som går over eiendommen, er også avgrenset i felt. Arealer mellom de avmerkede områdene kan benyttes i den gjenstående byggeprosessen.
- I løpet av vekstsesongen 2016 skjøttes de gjenværende arealene med dragehode på eiendommen på en måte som er gunstig for dragehode. Dette innebærer at busker og trær fjernes, slik at det kommer mer lys til vegetasjonen som vokser i feltsjiktet, dvs. opp til knehøyde. Fylkesmannen anbefaler at skjøtselstiltakene er faglig forankret ved at det benyttes riktig fagkompetanse til å utarbeide en skjøtelsplan for dragehodeforekomstene på eiendommen. Det er viktig at skjøtselen også tar hensyn til at dragehodelokaliteten er et sannsynlig leveområde til den fredete sommerfuglarten heroringvinge. Grunneier kan søke tilskudd til utarbeidelse av skjøtelsplan, samt til gjennomføring av skjøtsel fra tilskuddsordningen for truede arter. Denne ordningen omfatter også prioriterte arter.
- For å unngå at svartelistearten kanadagullris etablerer seg der hvor dragehode vokser, anbefales slått av kanadagullris på eiendommen hver sesong før den blomstrer.
- Skjøtsel av arealer med dragehode gjennomføres ved behov også årene etter 2016. Framtidige skjøtelsbehov kan beskrives nærmere av kompetent fagpersonell i en skjøtelsplan for dragehode på eiendommen.
- Bestanden av dragehode overvåkes ved telling av blomstrende planter hvert år. Planten oppdages lettest når den blomstrer, rundt 15. juni.
- Med mindre Fylkesmannen har gitt dispensasjon til flytting, etter forskrift om dragehode som prioritert art § 6, regnes flytting av dragehodeplanter i utgangspunktet som en handling som er egnet til å skade individer av arten, og er derfor forbudt.

Fylkesmannen minner om muligheten for å søke tilskudd til skjøtsel av dragehode som prioritert art. Tiltak som kan få tilskudd er blant annet:

- Skjøtsel og vedlikehold
- Tiltak som forbedrer biotoper
- Konkrete tiltak for visse arter, som flytting av individ, reintroduksjon og innsamling av frø.
- Kartlegging og overvåkning i forbindelse med tiltak.

Søknadsfristen for å søke tilskudd er 15. januar 2016. Søknadsskjema finnes på Miljødirektoratets nettsider under fanen «tilskuddsordninger».
<https://soknadssenter.miljodirektoratet.no/>. Søknadsskjema sendes Fylkesmannen.

Sommerfuglen heroringvinge ble i juni i 2015 registrert på eiendommen. Denne arten er fredet, jf forskrift om fredning av truende arter. Forskriften oppstiller et forbud mot direkte skade og ødeleggelse, innsamling og annen form for direkte etterstrebelse. Det nevnes videre at de foreslåtte tiltakene for ivaretagelse av dragehode på eiendommen vil være positive også for arten heroringvinge. Dette til orientering.

Ved behov for ytterligere informasjon om artene eller ved andre spørsmål kontaktes seniorrådgiver Øystein Røsok i miljøvernavdelingen.

Med hilsen

Ellen Lien
seksjonssjef naturforvaltning

Madeleine Zengler Jakobsen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent.

